

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.427/2022/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke

Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró

Dr. Bartkó Levente, bíró

Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró

Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2023. június 20.

Az ügy tárgya: lopás vétsége és más bűncselekmény

Terhelt(ek): terhelt

Első fok: Karcagi Járásbíróság, 4.B.239/2021/7.,

ítélet, előkészítő ülés, 2021. október 25.

Másodfok: Szolnoki Törvényszék, 1.Bf.946/2021/9., végzés,

nyilvános ülés, 2022. február 23.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a lopás vétsége és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Karcagi Járásbíróság 4.B.239/2021/7. számú ítéletét és a Szolnoki Törvényszék 1.Bf.946/2021/9. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Karcagi Járásbíróság a 2021. október 25. napján meghozott 4.B.239/2021/7. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bf) alpont] és lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont]. Ezért mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésül 2 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A terhelttel szemben 75.600 forint erejéig vagyonek Kobzást rendelt el. Rendelkezett továbbá a bűnjelről és a bűnügyi költségről.

[2] Védelmi fellebbezések alapján eljárva a Szolnoki Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Bf.946/2021/9. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, így az 2022. február 23. napján jogerőre emelkedett.

II.

[3] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt – a Be. 649. § (2) bekezdés d) alpontjára alapítottnak – a Szolnoki Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése érdekében.

[4] Indokai szerint a nyomozó hatóság az eljárási szabályok figyelmen kívül hagyásával, tisztességtelenül folytatta le a nyomozást, amely nem volt alapos, a valódi elkövető személyét nem sikerült felderíteni. A bíróság által megállapított tényállás hiányos, bűnösségét nem lehetett minden kétséget kizáróan bizonyítani.

[5] Hivatkozott arra, hogy a nyomozás során pszichés nyomás alatt tett vallomást, és ezért olyan cselekményt ismert el, amelyet valójában nem követett el. Kérte annak megvizsgálását, hogy a pszichés betegségei miatt a vallomásai hitelt érdemlőek-e.

[6] A Legfőbb Ügyészség BF.1607/2022/2. számú nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt kizártnak tartotta.

[7] Kifejtette, hogy a terhelt az előkészítő ülésen a törvényes figyelmeztetéseket követően beismerte a bűnösségét, és lemondott a tárgyaláshoz való jogáról. A bíróság ítéletével szemben kizárólag a büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést. Ilyen esetben a terhelt rejtett vagy kifejezett olyan indoka, amely nem érinti a Be. 504. § (2) bekezdés a) és b) pontjában írtakat, a beismerés elfogadása szempontjából közömbös, az utóbb előterjesztett azon nyilatkozata, hogy a terhére rótt bűncselekményt más követte el, felülvizsgálatot nem alapoz meg.

[8] Utalt rá, hogy a nyomozás során megvalósult esetleges eljárási szabálysértések abszolút hatályú, felülvizsgálatot megalapozó eljárási jogszabálysértést nem valósítanak meg.

[9] A Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében a terhelt a felülvizsgálati indítványban írtakkal egyezően nyilatkozott. Kifogásolta, hogy a nyomozó hatóság csak a szolgálati kutyára hagyatkozott a cselekmény felderítése során, illetve azt is, hogy tisztességtelen ajánlattal vették rá arra, hogy elismerje a terhére rótt bűncselekmények elkövetését.

III.

[10] A terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[11] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi kifogás lehetőségét biztosítja.

[12] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, hogy felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, és a jogerős ügydöntő határozatban rögzített tényállás alapulvételével, kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjaiban megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[13] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálati ok, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 608. § (1) bekezdés h) pont első fordulata szerint ilyen eljárási szabálysértés, ha az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot a Be. 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el.

[14] A terhelt a felülvizsgálati indítványában valójában arra hivatkozik, hogy a beismerő vallomását a bíróság a törvényes feltételek hiányában fogadta el.

[15] A Be. 504. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának a feltétele, hogy

– a vádlott e nyilatkozatának természetét és elfogadásának következményeit megértette,

– a vádlott beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt észszerű kétely nem mutatkozik,

– a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozata egyértelmű, és azt az eljárás ügyiratai alátámasztják.

[16] Ehhez képest a Be. 502. § (3) bekezdése az előkészítő ülés menetével kapcsolatban rögzíti, hogy az előkészítő ülés megkezdése és a vád lényegének ismertetése után a bíróság a vádlottat kihallgatja, melynek megkezdésekor a Be. 185. § (1) bekezdésben írt terhelti figyelmeztetésen kívül figyelmezteti a vádlottat az 500. § (2) bekezdésében foglaltakra.

[17] A Be. 502. § (5) bekezdése szerint a (3) bekezdésben meghatározott figyelmeztetéseket követően a bíróság kérdést intéz a vádlotthoz, hogy beismeri-e a bűnösségét a vád tárgyává tett bűncselekményben.

[18] A Be. 504. § (1) bekezdése értelmében, ha a vádlott a bűnösségét beismeri, és a beismeréssel érintett körben a tárgyaláshoz való jogáról lemond, a bíróság e tény, az eljárás ügyiratai, valamint a vádlott kihallgatása alapján vizsgálja meg, hogy a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadja-e. A vádlott kihallgatása – az előkészítő ülés jellegére figyelemmel – a Be. 504. § (2) bekezdésben meghatározott feltételek vizsgálatára irányul.

[19] A Kúria a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy a bíróság a terheltet az előkészítő ülésen a törvényi előírásoknak megfelelően figyelmeztette, amelyre a védővel rendelkező terhelt azt a választ adta, hogy a figyelmeztetéseket megértette. Ezt követően az

eljáró bíró a terheltnek elmagyarázta a figyelmeztetések, és az előkészítő eljárás lényegét. A magyarázatot követően a terhelt jelezte, hogy konzultálni kíván a védőjével, amelyet a bíróság a számukra biztosított (Karcagi Járásbíróság 4.B.239/2021/7. számú jegyzőkönyv 3. és 4. oldal).

[20] Ezután a terhelt a következő nyilatkozatokat tette:

– „Sikerült a védőmmel beszélni. Beismerem a bűncselekmény elkövetését a vádirattal egyezően, lemondok a tárgyaláshoz való jogomról. Nem szeretnék vallomást tenni, fenn szeretném tartani a korábbi vallomásomat.” (Karcagi Járásbíróság 4.B.239/2021/7. számú jegyzőkönyv 4. oldal 10. bekezdés)

– „Nem szeretnék vallomást tenni, fenn szeretném tartani a vallomásomat. A vádirattal egyezően beismerem a bűncselekmények elkövetését, lemondok a tárgyaláshoz való jogomról, nem szeretnék vallomást tenni.” (Karcagi Járásbíróság 4.B.239/2021/7. számú jegyzőkönyv 4. oldal 12. bekezdés)

[21] A bíróság ezt követően 4.B.239/2021/7-1. számon végzést hozott, amellyel a terhelt beismerő vallomását elfogadta. A végzés indokolása rögzíti, hogy a terhelt a vádirati tényállással egyezően ismerte be a bűnösségét, a beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt észszerű kétely a bíróságban nem merült fel. Beismerő nyilatkozata egyértelmű, az eljárás során keletkezett további ügyiratokkal összeegyeztethető, és azt a nyomozás során keletkezett iratanyag alátámasztja.

[22] A rendelkezésre álló iratok alapján a Kúria megállapította, hogy a nyomozó hatóság a terheltet mindkét terhére rótt bűncselekménnyel kapcsolatban külön-külön, de ugyanazon a napon, 2021. január 31. napján (11 óra 4 perckor, valamint 11 óra 32 perckor) hallgatta ki első alkalommal, ekkor került sor a megalapozott gyanúk közlésére. A terhelt a gyanúsítások ellen nem tett panaszt, mindkét esetben akként nyilatkozott, hogy a bűncselekmény elkövetését elismeri. Vallomást tett, amelyben mindkét bűncselekménnyel kapcsolatban részletesen elmondta az elkövetés körülményeit. Utóbb az egyik bűncselekmény kapcsán a gyanúsítás módosítására került sor 2021. május 13. napján, a terhelt e kihallgatása alkalmával is elismerte a bűncselekmény elkövetését.

[23] Mindezek alapján nem sértett törvényt az eljáró bíróság, amikor a törvényes figyelmeztetéseket követően a bűnösségét beismerő, és a tárgyaláshoz való jogáról lemondó terhelt beismerő vallomását elfogadta, mert azt az ügyiratok alátámasztják. Következtetése helytálló abban is, hogy a többszörös kioktatásban részesült, és védővel rendelkező terhelt beszámítási képessége, és beismerésének önkéntessége iránt észszerű kétely nem mutatkozott, erre utaló adat az ügyiratok között nincs.

[24] Ebből következően a Be. 608. § (1) bekezdés h) pont 1. fordulata szerinti eljárási szabálysértés, és a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában írt felülvizsgálati ok nem valósult meg.

[25] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[26] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogszabály sérelme nélkül a kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[27] A terhelt valójában a bizonyítékok mikénti értékelésén keresztül a jogerős ítéleti tényállást támadta, amikor arra hivatkozott, hogy a nyomozó hatóság a bizonyítékokat nem derítette fel, csupán a szagmintára hagyatkozott, és a bíróság sem folytatta le a bizonyítási eljárást. Ily módon valójában tényálláson kívüli körülményekre hivatkozással eltérő tényállás megállapítását szorgalmazta. Erre azonban felülvizsgálati eljárásban nincs mód. A Kúria megjegyzi, hogy a beismerő vallomás előkészítő ülésen történő elfogadását követően bizonyítás nincs.

[28] A Kúria rámutat arra, hogy a nyomozati eljárás esetleges hibái vagy hiányosságai nem képezik felülvizsgálat tárgyát. Ezek relatív eljárási szabálysértések, amelyek nem tartoznak a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt és a felülvizsgálat alapjául szolgáló eljárási szabálysértések körébe.

[29] Kétségtelen, hogy a Be. 637. § (1) bekezdés e) pontja szerint nem felülvizsgálati, hanem perújítási ok, ha az alapügyben a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság tagja a kötelességét a büntetőtörvénybe ütköző módon megszegte.

[30] A Kúria megjegyzi azonban, hogy e hivatkozás a Be. 637. § (3) bekezdése szerint csak akkor lehet valóban perújítási ok, ha a bűncselekmény elkövetését jogerős ügydöntő határozat megállapította, vagy ilyen ügydöntő határozat meghozatalát nem bizonyítottság hiánya zárta ki, és e bűncselekmény a bíróság ügydöntő határozatát érdemben befolyásolta. Ilyen határozat jelen ügyben az ügyiratok között nincs, erre a terhelt sem utalt.

[31] Ekként a Kúria a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

[32] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[33] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2023. június 20.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró